

כבשה עיוורת התנהגות יוצאת דופן נצפתה בדיר הכבשים

הוותיק של קיבוץ עין חרוד איחוד. "בשבועות היום ראיינו טלאים שהסתובבו במוגלים בחצר ונטלו בחפציהם, או נצמדו לקבוצות כבשים שהוליכו אותם כמו שמלוכיים עיוור. כאשר הן התפזרו, הטלה נשאר בלבד ונראה מפוחד", מספרبني אופנהיימר, מנהל הדיר. לדבריו, בלילה שוטטו הטלאים בחופשיות בחצר ללא עצרת העדר. כאשר גברה שכיחות התופעה, נῆם לעובי הקורה ד"ר אליעש גוטוון, גנטיקאי ממרך ולקני.

לדברי גוטוון, בשלב הראשון ישנה צוותה להבין אם מדובר בפגם גנטי או בעיה אחרת, כמו חסר תזונתי או הרעלת. לאחר שההתרברר כי התופעה קיימת גם בטלאים שיוצאו מהקיבוץ לארכוזות אחרות, התחזקקה ההנחה שמדובר בעניין גנטי. ואכן, הבדיקות העלו כי הטלאים סובלים ממוטציה גנטית שמתבטאת בעיוורון יום. בלילה הייתה ראייתם תקינה, וכך הם הצליחו למצוא את דרכם למזון.

"הבעיה שלנו אינה הטלאים העיוורים, שאוטם קל לזיהות, אלא הטלאים אשר רק נושאים את המוטציה לאחר שרישו אותה מהאב או האם," מסביר גוטוון. כדי לעבר את הנשים הללו, פיתח צוותתו שיטת אבחון מולקולרית שבאמצעותה ניתן לגלוות את הפגם בבדיקה דם. "בזכות שיטה זו אנו מסוגלים לבדוק את כל הזכרים בעדר ולא לאפשר לנשאים להתרבויות", הוא מצין. תוצאות המחקר כבר נראות בשטח: "יש לנו עדין מקרים בודדים של טלאים עיוורים, אבל אנחנו מוקווים שבקרוב הבעיה תיפטר כמעט", אומר אופנהיימר. לדברי גוטוון, תוצאות המחקר יוכלו לשיער גם בחקר עיוורון יום בבני אדם. נטע דגמי

כרכר נרחב

היקף ענף הכבשים בארץ

מגזר יהודי:

425 מגדרלים, 133,000 ראשיים

מגזר ערבי:

600 מגדרלים, 100,000 ראשיים

מגזר בדואי:

1,300 מגדרלים, 200,000 ראשיים